

Z B I Ó R

UKŁADÓW ZBIOROWYCH PRACY

ROK I

Warszawa, dnia 17 lipca 1937 r.

Nr 6

T R E S Ć:

	<i>Str.</i>
Pcz. 31. Zarządzenie M. O. S. z dn. 14 lipca 1937 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 7 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów pracy przemysłu ogólnego, z wyjątkiem przemysłów wyliczonych w § 3 układu i przemysłu obręczy wiklinowych, na obszarze województwa pomorskiego, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów: szubińskiego i wyrzyskiego, z wyłączeniem z obszaru województwa pomorskiego m. Gdyni oraz miasta i powiatu Starogard	140
Poz. 32. Zarządzenie M. O. S. z dn. 10 lipca 1937 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 26 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cegielni na obszarze powiatu obornickiego	141
Poz. 33. Zarządzenie M. O. S. z dn. 10 lipca 1937 r. o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dn. 30 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw komunikacji autobusowej na obszarze województwa poznańskiego	141
Pcz. 34. Obwieszczenie M. O. S. z dn. 9 lipca 1937 r. o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Inowrocławia i powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego i znińskiego układowi zbiorowemu pracy z dn. 18 maja 1937 r.	142

31.

**ZARZĄDZENIE
MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 14 lipca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 7 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich zakładów pracy przemysłu ogólnego, z wyjątkiem przemysłów wyliczonych w § 3 układu i przemysłu obręczy wiklinowych, na obszarze województwa pomorskiego, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów: szubińskiego i wyrzyskiego, z wyłączeniem z obszaru województwa pomorskiego miasta Gdyni oraz miasta i powiatu Starogard.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) zarządzam, co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Toruniu w dniu 7 kwietnia 1937 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich zakładów pracy przemysłu ogólnego, z wyjątkiem przemysłów wyliczonych w § 3 układu i przemysłu obręczy wiklinowych, na obszarze województwa pomorskiego, miasta i powiatu Inowrocław oraz powiatów: szubińskiego i wyrzyskiego, z wyłączeniem z obszaru województwa pomorskiego miasta Gdyni oraz miasta i powiatu Starogard.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 10 czerwca 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 2, poz. 14).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(--) *M. Zyndram - Kościalkowski*

32.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 lipca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 26 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich cegielni na obszarze powiatu obornickiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316), zarządzam, co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy zawartemu w Obornikach w dniu 26 kwietnia 1937 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich cegielni na obszarze powiatu obornickiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 10 czerwca 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 2, poz. 15).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram - Kościółkowski*

33.

ZARZĄDZENIE MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 10 lipca 1937 r.

o nadaniu układowi zbiorowemu pracy z dnia 30 kwietnia 1937 r. mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich przedsiębiorstw komunikacji autobusowej na obszarze województwa poznańskiego.

Na podstawie art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242)

i rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316), zarządzam, co następuje:

§ 1.

Układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Poznaniu dnia 30 kwietnia 1937 r., nadaję moc powszechnie obowiązującą dla wszystkich przedsiębiorstw komunikacji autobusowej na obszarze województwa poznańskiego.

Tekst powyższego układu został ogłoszony przy obwieszczeniu Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 10 czerwca 1937 r. (Zbiór Układów Zbiorowych Pracy Nr 2, poz. 16).

§ 2.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Opieki Społecznej:

(—) *M. Zyndram - Kościalkowski*

34.

OBWIESZCZENIE MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 9 lipca 1937 r.

o wniosku w sprawie nadania mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Inowrocławia i powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego i żnińskiego układuwi zbiorowemu pracy z dnia 18 maja 1937 r.

Ministerstwo Opieki Społecznej obwieszcza, że Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Sekretariat w Bydgoszczy, Związek Zawodowy Robotników Budowlanych Z. Z. Z. oddział Inowrocław i Związek Robotników i Rzemieślników Zjednoczenia Zawodowego Polskiego, Okrąg Gniezno zgłosiły do Ministerstwa Opieki Społecznej w myśl art. 21 ustawy z dnia 14 kwietnia 1937 r. o układach zbiorowych pracy (Dz. U. R. P. Nr 31, poz. 242) oraz rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 31 maja 1937 r. (Dz. U. R. P. Nr 40, poz. 316) wniosek o nadanie mocy powszechnie obowiązującej dla wszystkich robót budowlanych na obszarze m. Inowrocławia i powiatów:

inowrocławskiego, mogileńskiego i żnińskiego układowi zbiorowemu pracy, zawartemu w Inowrocławiu w dniu 18 maja 1937 r., w formie orzeczenia arbitrażowego:

a) po stronie pracodawców przez Cech Murarsko-Ciesielski w Inowrocławiu oraz Leonarda Nowickiego ze Żnina i Jana Graclika z Janowca,

b) po stronie pracowniczej przez Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P., Sekretariat w Bydgoszczy, Związek Zawodowy Robotników Budowlanych Z. Z. Z., oddział w Inowrocławiu i Związek Robotników i Rzemieślników Z. Z. P. w Gnieźnie.

Tekst układu zbiorowego pracy podany jest poniżej.

Sprzeciw w sprawie nadania powyższemu układowi mocy powszechnie obowiązującej wnosić należy do Ministra Opieki Społecznej za pośrednictwem Inspektora Pracy X Okręgu (Poznań, ul. Dąbrowskiego 35/37) w ciągu dni 14.

Termin 14-dniowy biegnie od daty ogłoszenia niniejszego obwieszczenia.

Główny Inspektor Pracy
i Dyrektor Departamentu
(—) w z. J. Zagrodzki

1 zał.

Zał. do obw. M. O. S. z dn. 9 lipca 1937 r.

UKŁAD ZBIOROWY PRACY

dla przemysłu budowlanego na obszarze m. Inowrocławia i powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego i żnińskiego, zawarty w formie dobrowolnego orzeczenia arbitrażowego.

Zgodnie z uchwałą, powziętą w dniu 23 kwietnia 1937 r. przez następujące organizacje oraz osoby:

ze strony pracodawców:

Cech Murarsko-Ciesielski w Inowrocławiu oraz niezrzeszeni pracodawcy: pp. Leonard Nowicki ze Żnina i Jan Graclik z Janowca,

ze strony pracowników:

Związek Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów Z. Z. P., Sekretariat Okręgowy w Bydgoszczy,

Związek Zawodowy Robotników Budowlanych Z. Z. Z., oddział w Inowrocławiu i

Związek Robotników i Rzemieślników Z. Z. P. w Gnieźnie,

w składzie:

superarbitr: *Mikołaj Czyściecki*, Sędzia Grodzki,

arbitr ze strony pracodawców: *Sylwin Kościelny*, budow.

arbitr ze strony pracowników: *Władysław Konieczny*,
sekr. związku zaw.

na posiedzeniu w dniu 18 maja 1937 r., po zbadaniu całości kształtu sprawy, postanawia, co następuje:

§ 1.

Ustala się następujące minimalne stawki zarobkowe robotników, zatrudnionych przy robotach budowlanych na obszarze miasta Inowrocławia oraz powiatów: inowrocławskiego, mogileńskiego i żnińskiego:

W miejscowościach	Groszy na godzinę		
	murarz i cieśla	robotnik zwyczajny	
		powyżej 21 lat	poniżej 21 lat
Inowrocław	81	50	40
Miasta powyżej 3.500 mieszkań- ców	70	45	36
Miasta poniżej 3.500 mieszkań- ców oraz wsie	60	38	34

§ 2.

Czeladnik murarski i ciesielski w pierwszych dwóch latach po wyuczeniu otrzymują wynagrodzenie 10% niższe od zasadniczych stawek tej kategorii.

§ 3.

Przy stosowaniu akordowego systemu wynagrodzenia zarobek robotnika przy normalnej wydajności pracy nie może być niższy od zarobku ustalonego w § 1.

Jednostkowe stawki akordowe winny być ustalone w obustronnej umowie indywidualnej przed rozpoczęciem pracy.

Roboty akordowe nie mogą obejmować ścian kapitalnych, wykonywanych z cegły.

§ 4.

Płace robotników, których wydajność pracy wskutek inwalidztwa lub podeszłego wieku (ponad 60 lat) nie osiąga przeciętnego poziomu mogą być niższe, niż przewidziane niniejszym orzeczeniem. W tych przypadkach ustalenie płacy winno nastąpić w pierwszym tygodniu pracy.

§ 5.

Wypłata zarobków dokonywana jest co tydzień, bezpośrednio po ukończeniu pracy, we środę i powinna następować w miejscu wykonywania pracy, przy czym okres obrachunkowy obejmuje czas od poniedziałku do soboty włącznie.

Jeżeli rozwiązanie umowy o pracę następuje z woli pracodawcy, pracownik otrzymuje wypłatę przy zwolnieniu.

§ 6.

Jeżeli przerwa w pracy wynika nie z winy pracodawcy lub spowodowana jest warunkami atmosferycznymi, pracownik nie ma prawa za czas przerwy żądać zapłaty.

Jeżeli brak materiału lub przeszkoda w ruchu powstały przed rozpoczęciem pracy, a pracownik do pracy już się stawił, należy mu się wynagrodzenie w wysokości dwugodzinnego zarobku.

Pracodawca jest obowiązany dać pracownikowi możliwość odrobienia straconego czasu pracy, omówionego w poprzednich ustępach.

§ 7.

Przynależność do organizacji zawodowej nie może być powodem utrudnień przy przyjęciu do pracy lub powodem zwolnienia z pracy.

§ 8.

W godzinach pracy są bezwzględnie zakazane wszelkie czynności, nie wchodzące w zakres wykonywanej pracy. Na każdej większej budowli wyznacza się robotnika, który na pół godziny przed przerwą obiadową załatwia zakup żywności.

§ 9.

Wolno murarzom na $\frac{1}{4}$ godziny, a cieślom na $\frac{1}{2}$ godziny przed ukończeniem pracy oczyścić bądź wyostrzyć swoje narzędzia.

§ 10.

Warunki umowy indywidualnej o pracę mniej korzystne dla robotnika, niż przewiduje orzeczenie niniejsze, są nieważne i ulegają zastąpieniu z mocy prawa przez odpowiednie postanowienia orzeczenia.

§ 11.

Orzeczenie niniejsze obowiązuje od dnia 31 maja 1937 r. do dnia 28 lutego 1938 r.

Inowrocław, dnia 18 maja 1937 r.

Superarbitr:

(—) *Mikołaj Czyściecki*
Sędzia Grodzki

Arbitrowie:

(—) *Sylwin Kościelny*
Budowniczy

(—) *Władysław Konieczny*

TŁOCZONO Z POLECENIA MINISTRA OPIEKI SPOŁECZNEJ

ZAMÓWIENIA I WPLATY NALEŻY KIEROWAĆ POD ADRESEM
MINISTERSTWA OPIEKI SPOŁECZNEJ, WARSZAWA UL. DŁUGA 38/40.

Drukarnia Państwowa Nr 91953, 5.VII.1937. 1000.
